

Sedmični pregled sudske prakse 2. – 6. novembar 2020. godine¹

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10	<p><i>Balaskas v. Greece</i>, br. 73087/17</p> <p>5. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Kritikovanje osobe poznate u lokalnoj zajednici.</p> <p>Aplikant je u krivičnom postupku osuđen zbog krivičnog djela uvrede na tromjesečnu uvjetnu zatvorsku kaznu. Naime, u lokalnim novinama objavljen je članak aplikanta u kojem je direktora lokalne srednje škole opisao karakteristikama „neonacista“ i teoretičar entiteta „Zlatna zora“. Članak je objavljen nakon što je na ličnom blogu direktora škole objavljen post u kojem podsjeća na historijske činjenice, prije svega na studentsku pobunu protiv vojne diktature u Grčkoj u novembru 1973. godine.</p> <p>- Obaveza domaćih sudova da pravilno uspostave ravnotežu između prava aplikanta na slobodu izražavanja i prava direktora na ugled, a u skladu s kriterijima utvrđenim u sudskoj praksi ESLJP (paragrafi 36-41, 62-64).</p> <p>Granice prihvatljive kritike kada je riječ o državnom službeniku, naime direktoru lokalne srednje škole, koji je bio poznat u lokalnoj zajednici i koji je svoje stavove o političkim pitanjima redovno objavljivao na ličnom blogu.</p> <p>Čak i ako ga se nije moglo usporediti s javnom osobom, direktor se ipak izložio novinarskoj kritici, jer je odabrao publicitet nekih svojih ideja ili uvjerenja, od kojih su neka bila takve prirode da bi vjerojatno prouzrokovala značajne kontroverze.</p> <p>Posebne dužnosti i odgovornosti nastavnika, koji su simbol autoriteta za njihove učenike u području obrazovanja, koje se u određenoj mjeri primjenjuju i na njihove aktivnosti van škole (vidi posebno paragrafe 50 i 51).</p> <p>Bez neopravdanog ličnog napada ili uvrede: paragrafi 57-59.</p> <p>Kritika osobe poznate u lokalnoj zajednici u kontekstu rasprave o pitanju od javnog interesa nije predstavljala nikakvo opravdanje za izricanje zatvorske kazne zbog klevete: paragraf 61.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>

¹ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

<p>Član 6 (krivičnopravni aspekt)</p>	<p><i>Ćwik v. Poland</i>, br. 31454/10</p> <p>5. novembar 2020.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Novo pitanje. Zakonitost dokaza. Izjave koje su pribavljene mučenjem od strane privatnih lica.</p> <p>Aplikant i osoba K.G. bili su dio kriminalne grupe uključene u trgovinu drogom. Osobu K.G. je suparnička banda otela i mučila kako bi od njega pribavila informacije, a izjave koje je dao tom prilikom su snimljene. U policijskoj akciji oslobođena je osoba K.G., a snimak sa njegovim izjavama je zaplijenjen.</p> <p>Aplikant je nekoliko godina kasnije osuđen za krivična djela trgovine drogom. Prvostepeni sud se, između ostalog, oslonio na snimljene izjave osobe K.G. pribavljene njegovim zlostavljanjem od strane članova bande. Aplikant je tvrdio da sudovi nisu trebali prihvatiti u spis snimke K.G.-ovih izjava, jer su iste dobivene mučenjem. Aplikant se žali na osnovu člana 6. st. 1 jer su sporni snimci prihvaćeni kao dokaz.</p> <p>- Sud je prvi put ispitao da li se kao dokaz u krivičnom postupku mogu koristiti izjave pribavljene zlostavljanjem, ako je zlostavljanje izvršeno od strane privatnih lica, bez učešća ili saglasnosti državnih agenata.</p> <p>Sud je zauzeo stanovište da su principi, razvijeni u predmetima kada su državni agenti bili uključeni u dobivanje spornih izjava, podjednako primjenljivi i na izjave dobijene kao rezultat zlostavljanja od strane privatnih lica.</p> <p>Shodno tome, korištenje izjava koje su od optuženog ili svjedoka pribavljene bilo kojim oblikom postupanja kojim se krši član 3., automatski čini krivični postupak nepravednim u cjelini (v. između ostalih predmet, <i>Gäffgen v. Germany</i> [Veliko vijeće], paragrafi 165 i 166). Navedeno vrijedi bez obzira na to je li to postupanje klasificirano kao mučenje, nehumano ili ponižavajuće postupanje, bez obzira na dokaznu vrijednost izjava i bez obzira na to da li je njihova upotreba bila presudna u osiguranju osuđujuće presude (zakonitost realnih dokaza nije bila sporna u ovom predmetu).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Jakovljević v. Serbia</i> (odluka), br. 5158/12</p> <p>13. oktobar 2020. (Pismeni otpravak 5. novembar 2020.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zaštita ugleda.</p> <p>Sudija, koji je provodio istragu o smrti aplikantovog sina, dvadesetjednogodišnjeg vojnika koji je umro dok je bio na dužnosti, objavio je u medijima njegove lične podatke.</p> <p>Aplikant je na nacionalnom nivou bezuspješno tvrdio da su ovakve radnje sudije negativno uticale na reputaciju njegovog pokojnog sina i cijele njegove porodice.</p> <p>Član 34: ugled umrle osobe i status žrtve članova porodice i <i>locus standi</i> u odnosu na preminulog.</p>

	<p>Sažetak i prevod odluke dostupan na web stranici Ministarstva pravde Republike Srbije pred ESLJP, vidi OVDJE.</p>	<p>- Čak i pod pretpostavkom da je sin aplikanta imao pravo na zaštitu svog ugleda prema članu 8., aplikant, njegov otac, se nije mogao pozvati na prava svog sina, obzirom da prava iz člana 8 u principu nisu prenosiva: vidi paragraf 30.</p> <p>- Da li je u pitanju aplikantovo vlastito pravo na poštivanje njegovog privatnog i porodičnog života: reputacija preminulog člana porodice može, u određenim okolnostima, utjecati na privatni život i identitet ostalih članova porodice: vidi paragrafe 31 i 32 odluke.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
--	--	--

Sedmični pregled sudske prakse 9. – 13. novembar 2020. godine²

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 10</p> <p>Član 15</p> <p>Član 18</p>	<p><i>Sabuncu and Others v. Turkey</i>, br. 23199/17</p> <p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pritvor.</p> <p>Aplikanti su novinari dnevnih novina Cumhuriyet (Republika) ili menadžeri Fondacije Cumhuriyet, većinskog vlasnika kompanije koja izdaje novine.</p> <p>Slučaj se odnosio na prvobitno određivanje i produženje pritvora aplikantima u fazi istrage, zbog stava objavljenog u dnevnim novinama, te na društvenim mrežama, a u kojem se kritikuju određene vladine politike. Prigovori prema članovima 5, 10 i 18. EK.</p> <p>Miješanje „propisano zakonom“: Da li ocjena Suda da je pritvor nezakonit prema članu 5. stav 1 čini miješanje prema članu 10 takođe nezakonitim? Uslovi zakonitosti iz članova 5 i 10 Konvencije imaju za cilj zaštitu pojedinca od samovolje.</p> <p>Mjera pritvora koja nije zakonita, ako predstavlja ometanje neke od sloboda zagantovanih Konvencijom, u načelu se ne bi mogla smatrati ograničenjem te slobode u skladu sa nacionalnim zakonom: vidi paragrafe 230 i 231 (uporedi sa predmetom <i>Zakharov and Varzhabetyan v. Russia</i> od 13. oktobra 2020.).</p> <p>Ispitivanje aplikacije prema članu 18 (<i>Merabishvili v. Georgia</i> [Veliko vijeće] i <i>Navalnyy v. Russia</i> [Veliko vijeće], br. 29580/12 i 4 druga, od 15. novembra 2018.): da li je van razumne sumnje utvrđeno da je pritvor u fazi istrage određen aplikantima u svrhu koja nije propisana Konvencijom u smislu člana 18? Vidi paragrafe 248-256.</p> <p>O ocjeni Suda u vezi primjenjivosti člana 15. Konvencije (odstupanje od obaveza prema konvenciji u vrijeme vanrednog stanja) v. paragraf 183. presude.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 1, te člana 10. Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 5. st. 4, niti povreda člana 18. Konvencije.</p>
Član 10	<i>Imrek v. Turkey</i> , br. 45975/12	Demonstracije. Krivični postupci protiv organizatora demonstracija.

² Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

	<p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Slučaj se odnosio na osudu člana organizacionog odbora demonstracija za djela koja su navodno počinili učesnici na demonstracijama. Aplikantu je određen pritvor zbog krivičnog djela širenje propagande u korist terorističke organizacije.</p> <p>- Sudska praksa o krivičnoj odgovornosti organizatora demonstracija zbog djela koja se pripisuju učesnicima (paragraf 36) i obaveza suda koji izriče kaznu u vezi s navedenim: paragrafi 33-38.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10.</p>
<p>Član 6</p>	<p><i>Dan v. the Republic of Moldova (No. 2)</i>, br. 57575/14</p> <p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Saslušanje svjedoka. Kontradiktorni iskazi. Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt). Slučaj se odnosio na krivični postupak koji je vođen protiv aplikanta zbog primanja mita, a koji je ponovljen nakon presude Evropskog suda za ljudska prava (v. predmet <i>Dan v. Moldova</i>, br. 8999/07, 2011. godina). Sud je presudio da postupak nije bio pravičan, jer je prvobitna oslobađajuća presuda donesena u odnosu na aplikanta ukinuta u žalbenom postupku, bez da su ponovljena svjedočenja optužbe. Odbrana aplikanta se zasnivala na tome da je cijela operacija bila zasnovana na podstrekavanju policije, od strane agenta provokatora.</p> <p>- Pitanje pravičnosti ponovljenog postupka i, posebno, dužnost domaćeg suda da poduzme pozitivne mjere s ciljem saslušanja odsutnih svjedoka; značajne promjene u iskazima trojice svjedoka koji su bili ponovo saslušani. Pri ispitivanju žalbe na oslobađajuću presudu, Apelacioni sud je imao zadatak da osigura pravično suđenje u smislu člana 6. Konvencije, uzimajući u obzir i nalaze Evropskog suda za ljudska prava u svojoj prvoj presudi: paragrafi 46-68.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p><i>Vegotex International S.A. v. Belgium</i>, br. 49812/09</p> <p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel III</p> <p>Napomena: Predmet nije konačan. O</p>	<p>Retroaktivna primjena poreskog zakonodavstva. Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt). Slučaj se odnosio na poresko zakonodavstvo i izmjene koje su uticale na naplatu aplikantovog poreskog duga.</p> <p>Poreske vlasti su 1995. godine izdale rješenje prema kojem je aplikant bio obavezan platiti 298,813 eura, te sankciju od 10% navedenog iznosa. Dok je predmet aplikanta bio na prvom stepenu, poreske vlasti izdale su poziv za plaćanje kako bi prekinule računanje roka zastare. Nakon toga, Kasacioni sud je utvrdio novu sudsku praksu da ta vrsta poziva za plaćanje ne prekida zastaru u ovim slučajevima. Kao rezultat, naplata poreskog duga u odnosu na aplikanta je zastarila.</p>

	<p>predmetu će odlučivati Veliko vijeće</p>	<p>Međutim, tokom trajanja žalbenog postupka, usvojene su izmjene zakona kojim je obnovljena prethodna praksa da poreski dug u navedenim slučajevima ne zastarjeva. Ove izmjene su se primjenjivale i na postupke koji su u toku, te je stoga primijenjen i na aplikanta. Kao rezultat retroaktivne primjene spornog zakonodavstva, poreski dug aplikanta na kraju se nije smatrao zastarjelim.</p> <p>- Primjena krivičnog dijela člana 6. na poreske obaveze: paragrafi 49-50 i 62 i, istovremeno, primjena sudske prakse koja se odnosi na građanskopravni aspekt prava na pravično suđenje (predmeti <i>Stran Greek Refineries and Stratis Andreadis v. Greece</i>; i <i>Zielinski and Pradal and Gonzalez and Others v. France</i> [Veliko vijeće]) da se utvrdi da postoje „uvjerljivi razlozi od općeg interesa“ koji opravdavaju zakonodavne izmjene koje afektiraju postupke protiv države: vidi paragrafe 67-79 i, posebno, 73-78 u pogledu pravnih i vremenskih faktora koji su uzeti u obzir.</p> <p>- Vidi takođe prava na kontradiktorni postupak / pristup sudu zbog načina postupanja Kasacionog suda (paragrafi 88-96) i pravo da se predmet razmotri u razumnom roku u postupku koji se tiče poreza (paragrafi 100-106).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. u dijelu koji se odnosi na suđenje u razumnom roku.</p>
<p>Član 11</p>	<p><i>Navalnyy and Gunko v. Russia</i>, br. 75186/12</p> <p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Protesti. Lišenje slobode.</p> <p>Slučaj se prije svega odnosio na hapšenje dva prosvjednika tokom političkog skupa, nakon čega je uslijedilo njihovo zadržavanje u policijskoj stanici otprilike osamnaest, odnosno dvadeset sati, na njihovo sankcionisanje zbog nepoštivanja naredbi policije, te na upotrebu sile koju je prilikom hapšenja primjenila policija prema jednom aplikantu.</p> <p>- Razmatramje aplikacije prema članu 11 Konvencije i izvođenje zaključaka zbog kršenja članova 3, 5 i 6 Konvencije: paragrafi 84-89. Odvraćajući efekti poduzetih mjera i njihov uticaj na dalje učešće u protestnim skupovima ili aktivno uključivanje u opozicionu politiku: paragraf 92.</p> <p>- Nema potrebe za ispitivanjem žalbi aplikanta prema članu 18.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3., 5., 6. i 11 Konvencije.</p>
<p>Član 9</p>	<p><i>Neagu v. Romania</i>, br. 21969/15</p> <p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Ishrana bez svinjetine u zatvoru.</p> <p>Aplikant je zatvorenik koji je prešao na islam dok je bio u pritvoru. Žalio se na odbijanje zatvorskih organa da mu obezbjede obroke bez svinjskog mesa, u skladu s propisima njegove religije, bez da osigura dokaz da je pripadnik te religije.</p>

		<p>- Pravo na promjenu vjere (paragraf 35), te nivo dokaza koji je potreban da je osoba promjenila vjeru u zatvoru (paragrafi 37-43).</p> <p>Pozitivna obaveza države da obezbjedi posebne obroke u zatvoru (paragrafi 43-44).</p> <p>Utvrđena povreda člana 9. Konvencije.</p>
<p>Član 9</p>	<p><i>Saran v. Romania</i>, br. 65993/16</p> <p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Ishrana zatvorenika u skladu sa njegovim vjerskim ubjeđenjima.</p> <p>Aplikant je bio smješten u nekoliko zatvora. Žalio se da u dva zatvora nije dobio obroke kompatibilne s propisima islama.</p> <p>- Obaveza države da osigura koordinaciju između svojih kaznenih institucija kako bi osigurala razmjenu administrativnih podataka o vjeroispovjesti zatvorenika. Vidi paragrafe 39-43.</p> <p>Utvrđena povreda člana 9.</p>
<p>Član 9 u svjetlu člana 11</p>	<p><i>The Religious Denomination of Jehovah's Witnesses in Bulgaria v. Bulgaria</i>, br. 5301/11</p> <p>10. novembar 2020.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Izgradnja vjerskog objekta. Diskriminacija.</p> <p>Aplikant je vjerska organizacija, čiji je zahtjev za planiranje izgradnje vjerskog objekta odbijen prvo od strane gradonačelnika, a zatim od sudskog organa (v. paragraf 80).</p> <p>- Iako su se odluke odnosile na primjenu općih i neutralnih propisa o urbanom planiranju i pitanjima vezanim za izgradnju koja su indirektno uticala na aplikantovu mogućnost da vjerske sastanke održava na vlastitom posjedu, iste su predstavljale "miješanje" u aplikantova prava iz člana 9: paragrafi 99-101.</p> <p>- Širi kontekst u kojem su mjere određene i postupci provedeni tj. gradonačelnikovo javno iskazivanje otvorenog protivljenja namjeri aplikanta da sagradi svoj vjerski objekat, zbog njegovih vjerskih aktivnosti: vidi posebno paragraf 114.</p> <p>Utvrđena povreda člana 9. u vezi sa članom 11. Konvencije.</p>

**Sedmični pregled sudske prakse
16. – 20. novembar 2020. godine³**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6</p> <p>Član 1 Protokola 1</p>	<p><i>Project-Trade d.o.o. v. Croatia</i>, br. 1920/14</p> <p>19. novembar 2020.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP. Prevodu možete pristupiti OVDJE.</p>	<p>Dionice.</p> <p>Aplikant je privredno društvo koje je bilo dioničar u privatnoj banci. Nakon vladine odluke o restrukturiranju i oporavku banke, poništeni su i povučeni svi udjeli u banci, uključujući dionice aplikanta.</p> <p>- Član 34: Status žrtve aplikanta kao bivšeg dioničara banke: primjena načela iz predmeta <i>Albert and Others v. Hungary</i> [Veliko vijeće] na predmete koje vode dioničari kompanije: v. paragrafe 43-47.</p> <p>- Žalba na osnovu člana 1. Protokola br. 1 jer su aplikantu oduzete njegove dionice u privatnoj banci (upoređi sa predmetom <i>Capital Bank AD v. Bulgaria</i>). Vidi paragrafe 75-88.</p> <p>- Član 6 (građanskopravni aspekt): dužina postupka pred Ustavnim sudom i sažetak sudske prakse: paragrafi 100 do 101.</p> <p>Vidi i pravo na pristup sudu u pogledu ograničene nadležnosti domaćih sudova da ispituju odluku Vlade (podzakonski akt): v. paragrafe 63-73, a posebno paragraf 68.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. (pristup sudu), te člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 6 stav 3 (d)</p>	<p><i>Süleyman v. Turkey</i>, br. 59453/10</p> <p>17. novembar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Ispitivanje svjedoka.</p> <p>Podnosilac predstavke se žalio što nije mogao direktno i unakrsno ispitati anonimnog svjedoka koji je bio jedini neposredni očevidac ubistva zbog kojeg je osuđen na doživotni zatvor.</p> <p>- Pojam "anonimnog" i "odsutnog" svjedoka: anonimnog svjedoka ispitaio je sud u mjestu njegovog prebivališta i u odsustvu strana u postupku, a njegov pravi identitet držao se u tajnosti. Iako je istina da je njegov identitet u stvari bio poznat, on je formalno bio anonim i odbrana nije imala više detalja o njemu ili njegovom porijeklu: paragraf 67.</p> <p>- Da li je mogućnost da se odsutnom svjedoku postavljaju pitanja u pismenoj formi dovoljna da se nadoknade poteškoće koje proizlaze iz njegovog ili njenog neopravdanog odsustva: paragrafi 94-96. Vidi i postojanje odricanja od prava prema Konvenciji: paragraf 98.</p>

³ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

		<p>- Postojanje video zapisa sa izjavom svjedoka, ali bez mogućnosti da se ocijeni vjerodostojnost i pouzdanost svjedoka koji se ispituje: paragrafi 99-101.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1 i 3 (d) Konvencije.</p>
<p>Član 3</p>	<p><i>B and C v. Switzerland</i>, br. 889/19</p> <p>17. novembar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Protjerivanje stranaca.</p> <p>Slučaj se odnosio na nalog za deportaciju jednog državljanina Gambije koji je homoseksualac. Žalio se da bi po povratku u Gambiju rizikovao zlostavljanje zbog svoje seksualne orijentacije. Prvi put da je utvrđeno da bi se deportacijom prekršio član 3., s obzirom na rizik od zlostavljanja u zemlji porijekla po osnovu seksualne orijentacije, iako je kršenje prilično proceduralne prirode.</p> <p>- Homoseksualnost kriminalizirana u zakonodavstvu Gambije. Postoji li stvarni rizik da se ovi zakoni primjenjuju u praksi: paragraf 59.</p> <p>- Navodni rizik od zlostavljanja podnosioca predstavke od strane nedržavnih aktera zbog njegove seksualne orijentacije: paragrafi 60-63. Primjena principa izloženih u predmetu <i>J.K. and Others v. Sweden</i> [Veliko vijeće] (paragrafi 91-98) u vezi raspodjele tereta dokazivanja u slučajevima deportacije prema članu 3. Konvencije u kojima rizik od zlostavljanja potiče od nedržavnih aktera.</p> <p>- Vidi također paragraf 57 o seksualnoj orijentaciji podnosioca predstavke, čija istinitost nije sporna, a koja bi se naknadno mogla otkriti u Gambiji ako bi se tamo deportovao. Neslaganje Suda sa suprotnim zaključkom domaćih vlasti.</p> <p>- Vidi takođe <i>relevantne smjernice UNHCR-a</i>.</p> <p>Sud je utvrdio da, s obzirom na propust domaćih sudova da u dovoljnoj mjeri procijene rizike zlostavljanja za prvog podnosioca predstavke kao homoseksualne osobe u Gambiji i dostupnost državne zaštite od zlostavljanja nedržavnih aktera, njegova deportacija u Gambiju bi, bez nove procjene ovih aspekata, prekršila član 3 Konvencije.</p>
<p>Član 13 u vezi sa članom 3</p>	<p><i>Barbotin v. France</i>, br. 25338/16</p> <p>19. novembar 2020.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Naknada štete zbog neljudskih uslova u pritvoru. Troškovi postupka.</p> <p>Slučaj se odnosio na sudski postupak kojeg je na domaćem nivou pokrenuo podnosilac predstavke tražeći naknadu štete zbog neljudskih uslova u pritvoru. Podnosilac predstavke se žalio na neučinkovitost pravnog lijeka kojeg je koristio, s obzirom na nizak novčani iznos koji mu je dodijeljen i činjenicu da je morao platiti honorar vještaka.</p> <p>- Vidi sažetak sudske prakse o efektivnosti pravnih lijekova u predmetima naknade štete: paragrafi 47-49.</p>

		<p>- Postojanje načelno odgovarajućeg domaćeg pravnog lijeka koji omogućava naknadu štete nastale zbog neljudskih uslova pritvora: paragrafi 51-55. Međutim, u konkretnom predmetu, podnosiocu predstavke je naloženo da plati honorar vještaka, a skromni iznos dosuđen na ime nematerijalne štete značio je da je podnosilac predstavke na kraju dugovao državi 273,57 eura. Zbog navedenog ishoda postupka, ne može se smatrati da je korišteni pravni lijek bio efikasan: paragraf 56-58.</p> <p>- Vidi takođe princip sudske prakse o naplati troškova sudskog postupka na teret pritvorenika, paragraf 57.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Dupate v. Latvia</i>, br. 18068/11</p> <p>19. novembar 2020.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sloboda štampe i poštovanje privatnog života.</p> <p>Podnositeljica predstavke se žalila na objavljivanje tajno snimljenih fotografija (sa tekstom pored slike) na kojima je prikazano kako, nakon poroda, napušta bolnicu sa novorođenom bebom. Domaći sudovi su smatrali da, iako ona sama nije javna ličnost, njen partner jeste (paragraf 53).</p> <p>- Vidi posebno ocjenu Suda o tome koliko je podnositeljica predstavke bila poznata u litvanskom društvu zbog javnog statusa njenog partnera ili zbog rođenja njihovog djeteta. Stepem opreza kojeg trebaju primjeniti domaći sudovi prilikom utvrđivanja javnog statusa određene osobe i poznatosti partnera javne osobe, kada taj partner privlači pažnju medija samo zbog svojih privatnih ili porodičnih odnosa (paragrafi 54-57). Vidi i specifičnost objave sporne fotografije: dolazak kući sa novorođenim djetetom ubrzo nakon rođenja: paragrafi 60-62 i paragrafi 68-73.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Klaus Müller v. Germany</i>, br. 24173/18</p> <p>19. novembar 2020.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Kažnjavanje za odbijanje svjedočenja. Privatni život i prepiska.</p> <p>Podnosilac predstavke, advokat, je bio novčano kažnjen, jer je odbio svjedočiti u krivičnom postupku protiv bivših direktora četiri kompanije kojima je pružao pravne savjete prije nego što su postali nesolventni. Odbio je svjedočiti uz obrazloženje da bi svojim iskazom povrijedio dužnost čuvanja profesionalne tajne.</p> <p>Njega je ove dužnosti čuvanja profesionalne tajne oslobodio trenutni direktor ovih kompanija, ali ne i bivši generalni direktori ovih kompanija protiv kojih je vođen predmetni krivični postupak. Podnosilac predstavke se žalio da je bio prisiljen da svjedoči, iako je i dalje bio vezan obavezom čuvanja profesionalne tajne. Prema domaćem zakonu, advokati nemaju pravo da ne svjedoče ako ih je klijent oslobodio obaveze čuvanja tajne.</p>

		<p>- „Ometanje“ prava advokata na „prepisku“ i „privatni život“: vidi paragrafe 37-41.</p> <p>- Pitanje privilegovanog odnosa advokat - klijent, različitim suprotstavljenim interesima koji se pojavljuju i ograničenjima koja u domaćem zakonu postoje u pogledu profesionalne privilegije (paragraf 41 i dalje).</p> <p>Vidi i predvidivost miješanja države u situaciji kada postoji razlika u sudskoj praksi na nivou različitih apelacionih sudova: paragrafi 53-60.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
--	--	--

**Sedmični pregled sudske prakse
23. – 27. novembar 2020. godine⁴**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1 Protokola br. 1	<i>Muharrem Güneş and Others v. Turkey</i> , br. 23060/08 24. novembar 2020. Odjel II	<p>Upis prava vlasništva u zemljišne knjige. Greška državnih organa. Predak podnosilaca predstavke je 1951. godine upisan kao vlasnik sporne imovine u odgovarajućem registru. Upis njegovog prava vlasništva izvršeno je na osnovu sudske odluke.</p> <p>Godine 1997. nakon izmjena zemljišne knjige, parcele su uknjižene kao vlasništvo Trezora, zbog grešaka učinjenih 1951. godine. Za Kasacioni sud, sudska odluka iz 1951. godine nije se mogla odnositi na Trezor s obzirom da isti nije bio stranka u postupku (vidi paragraf 79 presude).</p> <p>- Poseban značaj koji se pridaje zaštiti imovine, načelu dobrog upravljanja, načelu pravne sigurnosti i marljivo postupanje koje se zahtijeva od javnih vlasti u takvoj situaciji: vidjeti posebno paragrafe 74, 75 i 78-81.</p> <p>- Vidjeti takođe član 41 (pravično zadovoljenje): Sud je odlučio da, prema članu 37 stav 1, briše dio predstavke koji se odnosi na materijalnu i nematerijalnu štetu upućujući na postojeću domaću kompenzaciju komisiju: vidi paragrafe 89-95.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p>
Član 6	<i>Bahaettin Uzan v. Turkey</i> , br. 30836/07 24. novembar 2020. Odjel II	<p>Prenos sudske nadležnosti. Pravo na pravično suđenje – krivičnopravni aspekt. Nakon što je protiv podnosioca predstavke pokrenut krivični postupak u vezi krivičnog djela bankovne prevare, prenesena je nadležnost za rad na predmetu sa 5. Istanbulskog suda na 8. sud u Istanbulu, koji je određen kao specijalizovani sud za ovu vrstu krivičnih djela.</p> <p>- Pravo na "zakonom osnovan tribunal" i određivanje specijalizovanog suda za rješavanje određenih krivičnih djela: da li je došlo do neopravdanog uplitanja u pravosuđe od strane izvršne vlasti koje je potkopalo svrhu prava na "tribunal ustanovljen zakonom" u smislu Konvencije: vidi paragrafe 48-56.</p> <p>Osmi sud u Istanbulu je djelovao kao specijalizovani sud u okviru postojeće strukture istanbulskih sudova, imao je nadležnost da preuzme suđenja u vezi kršenja relevantnih bankovnih zakona u</p>

⁴ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

		<p>Istanbulu, bio je obavezan primjenjivati ista pravila postupka kao i svi ostali sudovi, a na sve sudije ovog suda primjenjivale su se iste zaštitne mjere i beneficije kao i na sve druge sudije.</p> <p>- "Nezavisan i nepristrasan sud": prenos nadležnosti na drugi sud, specijalizovane nadležnosti, nije bio specifičan samo za predmet podnosioca predstavke, već se primjenjivao na sve predmete u Istanbulu koji se odnose na ta bankarska krivična djela. Ne postoje značajne razlike u osnivanju ili funkcionisanju suda kojem je prenesena nadležnost, u odnosu na ostale sudove: vidi paragrafe 57-68.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 5</p>	<p><i>Uruç v. Turkey</i> (odluka), br. 39558/10</p> <p>20.oktobar 2020. (Pismeni otpravak 26. novembar 2020.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pritvor. Ne bis in idem.</p> <p>Predmet se odnosio na lišenje slobode podnosioca predstavke u kontekstu krivičnog postupka koji je protiv njega vođen za djela za koja je u ranijem krivičnom postupku oslobođen krivice.</p> <p>Novi krivični postupak je okončan "obustavom" na osnovu toga što je podnosilac predstavke ranije pravosnažno oslobođen optužbe da je počinio djelo koje mu je stavljeno na teret, te stoga, prema domaćem zakonu, nije mogao biti gonjen po drugi put za ista djela u skladu sa načelom <i>ne bis in idem</i>. Podnosiocu predstavke je na osnovu zakona isplaćena naknada štete zbog nepravednog pritvora.</p> <p>- Pojam "priznanja, bilo izričito ili suštinski" kršenja člana 5.</p> <p>Budući da je u ovom slučaju dosuđivanje naknade štete zbog vremena provedenog u pritvoru bila automatska posljedica oslobađajuće presude (bez ikakvog ispitivanja da li je pritvor određen podnosiocu predstavke bio nezakonit), navedeno nije predstavljalo "priznanje, bilo izričito ili u suštini" bilo koje navodne nepravilnosti u vezi s tim lišavanjem slobode.</p> <p>Međutim, odluka o obustavi novog krivičnog postupka pokrenutog protiv aplikanta je predstavljala implicitno priznanje da je pritvorom podnosioca predstavke prekršen domaći zakon i mogla bi biti prihvaćena kao priznanje od strane domaćih vlasti, "barem u suštini", protivzakonite prirode lišavanja slobode podnosioca predstavke. Vidjeti paragrafe 20-21.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 5 Član 10 Član 18</p>	<p><i>Şik v. Turkey (no. 2)</i>, br. 36493/17</p> <p>24. novembar 2020.</p>	<p>Pritvor određen novinaru. "Skrivena svrha" određivanja pritvora.</p> <p>Slučaj se ticao određivanja i produžavanja pritvora podnosiocu predstavke, istraživačkom novinaru koji radi za dnevne novine, u kontekstu krivičnog postupka pokrenutog protiv direktora novina i pojedinih novinara, zbog uredničkog stava koji se smatrao općenito kritičnim prema vladinoj politici, kao i prema</p>

	<p>Odjel II</p>	<p>sredstvima koja vlasti koriste u borbi protiv ilegalnih organizacija. Podnosilac predstavke se pozvao na kršenje člana 5., člana 10 i člana 18. Konvencije.</p> <p>- Član 18. u vezi sa članovima 5. i 10.: Primjena testa dokazivanja „van razumne sumnje“ (predmet <i>Merabishvili v. Georgia</i> [Veliko vijeće] i <i>Navalnyy v. Russia</i> [Veliko vijeće]: vidi paragrafe 206-219) pri utvrđivanju da li je pretežna svrha pritvora podnosioca predstavke bila „skrivena svrha“: paragrafi 206-218. Potrebno je napraviti razliku od “zastrašujućeg efekta” određivanja pritvora novinaru na njegovu slobodu govora: vidi paragraf 216.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 1, te člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p><i>Kurban v. Turkey</i>, br. 75414/10</p> <p>24. novembar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Javne nabavke.</p> <p>Podnosilac predstavke je 2006. godine optužen za manipulaciju ugovorima o javnim nabavkama. Kasnije iste godine, podnosilac predstavke i njegov partner su se uspješno prijavili za tender vezan za izvođenje građevinskog projekta za državnu agenciju nadležnu za hidroenergiju. Položili su garanciju u iznosu od 6% vrijednosti ugovora. Organ za provođenje javne nabavke, niti sam podnosilac predstavke nisu bili upoznati sa pomenutim krivičnim gonjenjem.</p> <p>Lokalni ured guvernera je 2007. godine obavijestio agenciju za hidroenergiju da osobe koje se procesuiraju za djela vezana za javne nabavke ne mogu uključiti u javne tendere. Kada je agencija saznala za krivično gonjenje podnosioca predstavke, otkazala je ugovor, odbijajući vratiti depozit, u skladu s relevantnim odredbama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o ugovorima o javnim nabavkama. Domaći sudovi su ispitali da li je ugovor o javnoj nabavci potpisan sa podnosiocem predstavke bio u skladu sa zakonskim uslovima propisanim u domaćem pravu, i potvrdili ništavost ugovora i oduzimanje garancije.</p> <p>- Primjena člana 1. Protokola br. 1.</p> <p>(a) pojam "imovine" u ovom konkretnom kontekstu: da li je ugovor o nabavci koji je potpisan sa podnosiocom predstavke (uprkos kasnijem proglašenju ništavosti) i zadržavanje date garancije predstavljao "imovinu" prema Konvenciji: vidi paragrafe 63-65;</p> <p>(b) u ovom slučaju spor nije proizašao iz tumačenja ugovora u skladu s načelima privatnog prava, već je proizašao iz primjene obavezne odredbe domaćeg prava i krivičnog gonjenja podnosioca predstavke za djela vezana za javne nabavke.</p> <p>Primjenjen član 1 Protokola br. 1: vidjeti paragrafe 66-69 i uporediti sa drugim situacijama.</p> <p>- Obim slobodnog polja procjene kojeg uživa država kada se radi o procjeni podobnosti kandidata koji učestvuju u postupcima javnih nabavki i izboru politike u pogledu obaveznog ili diskrecionog isključenja kandidata iz navedenog postupka: vidjeti paragraf 81 i pozivanje na pravo EU.</p>

		<p>- Nema organa vlasti i dobra vjera podnosioca predstavke: vidjeti potrebu da se ne nameće pojedinačno i prekomjerno opterećenje kada organi za javne nabavke isprave svoje greške u interesu javnosti: paragrafi 82-87.</p> <p>- Član 6. stav 2: Da li su domaći sudovi koji su odlučivali o sporu oko poništenja ugovora implicirali ili komentarisali krivicu podnosioca predstavke: vidi paragraf 54.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Unuane v. the United Kingdom,</i> br. 80343/17</p> <p>24. novembar 2020.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo na privatni i porodični život.</p> <p>Podnosilac predstavke, državljanin Nigerije, deportovan je nakon što je osuđen na pet godina i šest mjeseci zatvora za krivična djela koja se tiču krivotvorenja imigracionih dokumenata (tridesetak dozvola privremenog boravka u Ujedinjenom Kraljevstvu). Navedena osuđujuća presuda mu nije prva krivična presuda u zemlji. Podnosilac predstavke se žalio na navedenu odluku, ali bez uspjeha.</p> <p>Njegov partner iz Nigerije osuđen je za isto djelo, te je zajedno s njihovo troje maloljetne djece, u početku također bio subjekt naloga o deportaciji. Za razliku od podnosioca predstavke, njihove žalbe su dozvoljene, u svjetlu najboljeg interesa djece, i oni su ostali u zemlji.</p> <p>- Test proporcionalnosti koji opravdava protjerivanje: Sažetak sudske prakse o procjeni težine krivičnog djela u kontekstu uspostave ravnoteže između suprotstavljenih interesa prema članu 8: vidi paragrafe 86-87, i značajnu težinu koju treba dati najboljim interesima djece: paragraf 89.</p> <p>- Relevantnost prirode i okolnosti pod kojim su počinjena pojedina krivična djela i njihov uticaj na društvo u cjelini: paragraf 87.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
30. novembar – 4. decembar 2020. godine⁵

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6	<p><i>Guðmundur Andri Ástráðsson</i> <i>v. Iceland</i>, br. 26374/18</p> <p>1. decembar 2020.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>(Ne)pravičnost suđenja kada je u radu žalbenog vijeća učestvovao sudija čije imenovanje nije izvršeno u skladu sa zakonskim odredbama. Tribunal uspostavljen zakonom.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt).</p> <p>Apelacioni sud je odbio žalbu podnosioca predstavke na njegovu osuđujuću presudu. Podnosilac predstavke se žalio da je jedan od sudija sudskog vijeća koje je odlučivalo u njegovom predmetu imenovan kršeći procedure utvrđene domaćim zakonom. Vrhovni sud je priznao da je imenovanje sudije bilo nepravilno, ali je zaključio da se radi o nepravilnostima takve vrste da se zbog njih ne može poništiti imenovanje. Vrhovni sud je stoga bio mišljenja da je podnosilac predstavke dobio pravično suđenje.</p> <p>- Da li je sporno učešće sudije u radu žalbenog vijeća, uprkos utvrđenim nepravilnostima u imenovanju, lišilo podnosioca predstavke prava da mu sudi „tribunal utvrđen zakonom“.</p> <p>Pojašnjenje obima i značenja koje treba dati konceptu/terminu "tribunal osnovan na osnovu zakona" i njegovog odnosa sa drugim „institucionalnim zahtjevima“ koji proizlaze iz člana 6. stav 1, posebno onim o nezavisnosti i nepristrasnosti.</p> <p>Tri kumulativna kriterija koja se moraju primijeniti da bi se procijenilo da li je došlo do kršenja prava na "tribunal ustanovljen zakonom". Načela pravne sigurnosti i načelo stalnosti sudijske funkcije. Vidi paragrafe 211-295.</p> <p>- Vidjeti takođe član 46. Konvencije: Posljedice utvrđenja povrede Konvencije na tuženu državu: vidi paragrafe 313-314.</p> <p>- Pogledajte međunarodne, evropske i komparativne materijale o nezavisnosti sudstva i imenovanju sudija, posebno paragrafe 117-153. Intervencije trećih strana.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>

⁵ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

<p>Član 6</p>	<p><i>Marić v. Croatia</i> (odluka), br. 37333/17</p> <p>10. novembar 2020. (objavljena 3. decembar 2020.)</p> <p>Odjel I</p> <p>Na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP je dostupan prevod odluke, vidi OVDJE</p>	<p>Ratna šteta. Pravo na pristup sudu. Naknada štete zbog ubistva njihovog oca. Troškovi postupka.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (građanskopravni aspekt). Podnosioci predstavke, koje zastupa advokat, tražili su naknadu štete zbog ubistva njihovog oca.</p> <p>Domaći sudovi su na kraju odbili njihove građanske tužbe, utvrdivši naročito da je ubistvo njihovog oca predstavljalo ratnu štetu, za koju država nije odgovorna (zastara). Naloženo im je da snose sve troškove zastupanja države u spornom postupku.</p> <p>- Zahtjev da podnosioci predstavke, prema pravilu „gubitnik plaća“, plate troškove zastupanja države u parničnom postupku u ovoj specifičnoj situaciji u kojoj je njihova građanska tužba bila očigledno neosnovana i nije imala izgleda za uspjeh: paragrafi 50 do 60.</p> <p>Uporedi sa predmetom <i>Cindrić and Bešlić v. Croatia</i>, br. 72152/13, 6. septembra 2016. godine. Prevod presude dostupan je na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP, klikni OVDJE.</p> <p>Aplikacija je odbačena kao nedopustiva.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p><i>Papachela and AMAZON S.A. v. Greece</i>, br. 12929/18</p> <p>3. decembar 2020.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Migranti. Smještaj migranata u hotel u privatnom vlasništvu. Zaštita imovine.</p> <p>Slučaj se odnosio na korištenje hotela duže od tri godine od strane migranata i grupe koja se solidarizovala s njima.</p> <p>Hotel pripada društvu s ograničenom odgovornošću, Amazon d.o.o., čiji je jedini dioničar gospođa Papachela. Oba podnosioca predstavke žalila su se da su vlasti u ovom predmetu ostale neaktivne.</p> <p>Vlada je pravdala neaktivnost vlasti zbog provedbe javnih i socijalnih politika: u trenutku kada je migracijska kriza dosegla vrhunac, nije bilo alternativnih rješenja za smještaj dotičnih migranata.</p> <p>Član 34 Konvencije: Status žrtve dioničara kompanije. Primjena prvog izuzetka navedenog u predmetu <i>Albert and Others v. Hungary</i> [Veliko vijeće], br. 5294/14, 7. juli 2020., vidi paragrafe 37 i 39.</p> <p>- Član 1 Protokola br. 1: Zaštita prava na privatnu svojinu u kontekstu priliva migranata: vidjeti posebno paragrafe 57-58 i 63.</p> <p>Utvrđena potvrda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>

<p>Član 2 Protokola br. 1</p>	<p><i>Uzun v. Turkey</i> (odluka), br. 37866/18</p> <p>10. novembar 2020. (objavljena 3. decembar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravo na obrazovanje. Pritvor. Navodna pripadnost terorističkoj organizaciji. Podnosilac predstavke je bio upisan na visokoškolski program putem učenja na daljinu.</p> <p>Zakonodavnom uredbom koja je 2016. godine donesena nakon proglašenja vanrednog stanja u Turskoj, zabranjeno je pritvorenicima (optuženim ili osuđenim) da polažu bilo kakve ispite, ako im je pritvor određen u vezi s terorističkim djelom.</p> <p>Ubrzo nakon toga, podnosiocu predstavke je u fazi istrage određen pritvor zbog sumnje da pripada terorističkoj organizaciji. Tokom čitavog perioda u kojem je vanredno stanje bilo na snazi, podnosilac predstavke nije mogao da polaže ispite na univerzitetu. Ograničenje je trajalo nešto manje od dvije godine.</p> <p>Ograničenje je preispitao Ustavni sud Turske koji je pažljivo ispitao kompatibilnost mjere s Ustavom i principima utvrđenim sudskom praksom Konvencije.</p> <p>- "Legitimni cilj" kojem se teži i neophodnost "miješanja" države. Polje procjene države u kontekstu visokog obrazovanja i ocjena Suda o nalazima Ustavnog suda Turske: paragrafi 28-37.</p> <p>Aplikacija je odbačena kao nedopustiva.</p>
<p>Član 6</p>	<p><i>Danilov v. Russia,</i> br. 88/05</p> <p>1. decembar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt). Određeni spisi krivičnog predmeta klasifikovani kao državna tajna. Podnosioca predstavke, poznatog ruskog naučnika, porota je osudila zbog veleizdaje, zbog odavanja državnih tajnih podataka o svemirskim istraživanjama stranim državljanima.</p> <p>Podnosilac predstavke se žalio bez uspjeha, između ostalog, zbog pristrasnosti određenog broja porotnika koji su prošli sigurnosne provjere, kao i zbog nemogućnosti da ispita vještaka koji su pripremali izvještaje koje je tužilaštvo koristilo kao dokaz.</p> <p>- Objektivna nepristrasnost porotnika koji su prošli državne sigurnosne provjere, a koji učestvuju u predmetu navodne izdaje zbog odavanja državne tajne: paragrafi 99-102.</p> <p>- Unakrsno ispitivanje vještaka i uloga vještaka: vidjeti posebno paragraf 109 (član 6 stav 1 i član 6 stav 3 (d)): odbijanje da se podnosiocu predstavke dozvoli unakrsno ispitivanje vještaka čiji izvještaji su kasnije korišteni protiv njega i njegova prava na pravično suđenje, a posebno garancije za „kontradiktornost postupka“ i „jednakost strana“: paragrafi 112-120.</p>

		<p>- Vidjeti takođe član 38. Konvencije o obavezi tužene države da obezbijedi neophodne uslove za ispitivanje predmeta u situaciji kada su određeni spisi krivičnih predmeta klasifikovani kao državna tajna: paragrafi 76-80.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stava 1 u pogledu prava na nepristrasan sud, te člana 6. stava 1 i 3, tačka d) u pogledu prava da ispita vještaka.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Yevgeniy Dmitriyev v. Russia</i>, br. 7840/06</p> <p>1. decembar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Buka i štetne emisije u kontekstu prava na privatni život i dom.</p> <p>Slučaj se odnosio na pritužbu podnosioca predstavke na buku i druge smetnje iz policijske stanice smještene u zgradi ispod njegovog stana u trajanju dužem od trinaest godina. U podrumu zgrade u kojoj je živio podnosilac predstavke nalazila se lokalna policijska stanica i pritvorske prostorije. Podnosilac predstavke, je zbog navedenog, u konačnici prodao svoj stan i kupio novi.</p> <p>- Primjenjivost člana 8: Da li su smetnje uzrokovane svakodnevnim aktivnostima u policijskoj stanici dostigle minimalni stepen ozbiljnosti koji je potreban da bi predstavljale „miješanje“ u pravo podnosioca predstavke: paragrafi 31-34.</p> <p>- Status žrtve podnosioca predstavke koji je prodao svoj stan, kupio novi svojim sredstvima i preselio se: paragrafi 36-38.</p> <p>- Neophodnost uspostavljanja pravične ravnoteže između interesa lokalne zajednice da se osigura zaštita javnog mira i sigurnosti i efikasna provedba zakona od strane policije, te djelotvornog uživanja aplikantovog prava na poštovanje privatnog života i njegov dom: vidi paragrafi 53-57.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 5</p> <p>Član 11</p> <p>Član 14</p>	<p><i>Berkman v. Russia</i>, br. 46712/15</p> <p>1. decembar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Prava LGBTI.</p> <p>Slučaj se ticao javnog LGBTI sastanka za organizaciju Parade ponosa i stava vlasti prema agresivnim homofobnim kontra-demonstrantima. Svjesni rizika koji su povezani sa događajem, vlasti su poslale znatan broj policajaca na mjesto demonstracija.</p> <p>Član 11., uzet sam i zajedno sa članom 14 Konvencije: Ne postoji zabrana javne manifestacije u znak podrške LGBTI zajednici (paragraf 50), već pozitivna obaveza države u kontekstu javnog neprijateljstva prema LGBTI osobama i diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije : paragrafi 55-58.</p> <p>Negativne obaveze države prema članu 11. uzete same: vidi paragrafe 59-62 (uporedi sa predmetom <i>Identoba v. Georgia</i>, prevod sažetka presude dostupan OVDJE).</p>

		<p>Član 14 uzet zajedno sa negativnim obavezama države prema članu 11: vidi paragraf 63.</p> <p>Vidi takođe primjenu člana 5. stav 1: paragrafi 35-38 (administrativno lišenje slobode podnosioca predstavke).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 5. st. 1 u vezi lišenja slobode aplikanta. Takođe je utvrđena povreda pozitivnih obaveza države iz člana 11. samostalno i u vezi sa članom 14., te povreda negativnih obaveza države iz člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p><i>Lamatic v. Romania</i>, br. 55859/15</p> <p>1. decembar 2020.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Ponovno saslušanje svjedoka na žalbenom ročištu. Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt).</p> <p>Podnosilac predstavke se žalio da je apelacioni sud ukinuo njegovu oslobađajuću presudu bez da je ponovno saslušao žrtvu. Podnosilac predstavke, koji je bio prisutan tokom žalbenog ročišta, uz učešće svog advokata, odrekao se svog prava da bude ponovo saslušan u žalbenom postupku.</p> <p>Apelacioni sud je zaključio da su izjave žrtve, koje su bile dosljedne tokom cijelog postupka, potkrijepljene objektivnim dokazima, naime snimkom incidenta kamerom i dokumentima poslodavca podnosioca predstavke.</p> <p>- Vidite naročito način na koji se ovaj predmet razlikovao od drugih predmeta: paragraf 62.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
7. – 11. decembar 2020. godine⁶

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 5 stav 1 (f)	<i>Shiksaitov v. Slovakia</i> , br. 56751/16 i 33762/17 10. decembar 2020. Odjel I	<p>Izručenje.</p> <p>Podnosilac predstavke je ruski državljanin čečenskog porijekla. Dobio je azil (i dozvolu za trajni boravak) u Švedskoj 2011. godine zbog svojih političkih mišljenja.</p> <p>Uhapšen je u Slovačkoj 2015. godine na osnovu međunarodne potjernice koju je za njim 2007. godine raspisao sud u Čečenskoj Republici zbog optužbi za terorizam u Groznom.</p> <p>Slovački sudovi ispitali su prihvatljivost zahtjeva za njegovo izručenje Ruskoj Federaciji i on je pritvoren kako bi se osiguralo njegovo prisustvo u tom postupku. Vrhovni sud je 2016. godine odbio njegovo izručenje i naložio njegovo hitno puštanje iz pritvora.</p> <p>Podnosilac predstavke je tvrdio da je njegov pritvor u Slovačkoj bio nezakonit.</p> <p>Nova činjenična matrica: podnosilac predstavke, koji je prepoznat kao izbjeglica u jednoj državi članici EU (Švedska), pritvoren je u drugoj državi članici EU (Slovačka) radi ispitivanja prihvatljivosti njegovog izručenja zemlji porijekla (Ruska Federacija), u kojoj bi, kako tvrdi, bio suočen sa krivičnim gonjenjem.</p> <p>Pravno pitanje u vezi eksteritorijalnih učinaka aplikantovog statusa izbjeglice u Slovačkoj, odakle se traži njegovo izručenje, obzirom da mu je ovaj status izbjeglice dodjeljen u Švedskoj: paragrafi 68-75 presude.</p> <p>Pitanje da li je pritvor aplikanta u Slovačkoj ostao opravdan cijelo vrijeme trajanja pritvora prema članu 5. stav 1. tačka (f), obzirom da je trajao više od jedne godine i devet mjeseci, vidi paragrafe 76-83.</p> <p>Vidi takođe pregled relevantne sudske prakse prema članu 5 stav (f): paragrafi 53-56 i pozivanje na Evropsku konvenciju o ekstradiciji.</p> <p>Član 5. stav 5.: Da li je podnosilac predstavke imao ili da li sada ima pravo na naknadu štete: vidi paragrafe 91-94.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. stav 1., te povreda člana 5. stav 5 Konvencije.</p>
Član 1 Protokola br. 1	<i>AsDAC v. the Republic of Moldova</i> , br. 47384/07 8. decembar 2020. Odjel II	<p>Intelektualno vlasništvo.</p> <p>Narodna banka Moldavije organizovala je takmičenje za izbor dizajna posebnih srebrnih novčića i odabrala je grafiku i modele L.C. i O.C.</p> <p>Aplikaciju je podnijela moldavska nevladina organizacija osnovana za kolektivno upravljanje autorskim i srodnim pravima svojih članova. Pomenuta lica L.C. i O.C. povjerili su ovom udruženju ekskluzivno upravljanje pravima na svoja djela. Prema njihovim sporazumima, samo je ovo udruženje bilo ovlašteno da izdaje licence za upotrebu njihovih djela i da naplaćuje naknadu koja im pripada.</p>

⁶ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

		<p>U određenom momentu, Narodna banka se koristila radovima L.C. i O.C. : udruženje, tvrdeći da je ta upotreba bila nezakonita, jer banka niti je uredno dobila njihov pristanak, niti im je platila bilo kakvu naknadu, je zatražila kompenzaciju zbog kršenja prava intelektualnog vlasništva dvaju svojih članova. Nacionalni sudovi su odbili da dodijele naknadu udruženju.</p> <p>- Član 34: Ima li udruženje status "žrtve" zbog prava intelektualnog vlasništva dva svoja člana, na ime vlastitih ekonomskih interesa u postupku: paragrafi 21-37 presude.</p> <p>- Prihvatljivost aplikacije: Pojam "imovine" u kontekstu intelektualnih prava: paragrafi 25-31.</p> <p>- Zaštita intelektualnih prava i pravo na naknadu štete: paragrafi 41-53.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz EK.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Bostan v. the Republic of Moldova</i>, br. 52507/09</p> <p>8. decembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pravo na dom. Pretres dvorišta i hladnjače koja se tu nalazila.</p> <p>Slučaj se odnosio na pretres kojeg su izvršili policijski istražitelji u dvorištu aplikantove kuće i susjedne hladnjače. Ovaj pretres, koji je doveo do oduzimanja određenih predmeta, izvršen je u odsustvu aplikanta, ali uz pristanak člana porodice M.C., koji je policiji izjavio da živi na toj adresi. Aplikant je podnio prijavu protiv policajaca, navodeći da su počinili krivično djelo nezakonit ulazak u njegovu kuću.</p> <p>- Pitanje prihvatljivosti aplikacije: Policijski službenici nisu ušli u kuću aplikanta, već samo u dvorište, i pretražili su hladnjaču koja se tamo nalazila. Da li bi se prostorije koje je policija pregledala mogle okarakterizirati kao „dom“ u smislu člana 8: vidi paragraf 19 presude.</p> <p>- Da li je mješanje u aplikantovo pravo na poštivanje doma bilo „u skladu sa zakonom“ u odsustvu bilo kakvog prethodnog odobrenja sudije ili bilo kakve efikasne sudske revizije poduzetih radnji u naknadnim fazama postupka: paragrafi 21 -30, i vidjeti specifičnu situaciju objašnjenu u paragrafu 24.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. EK.</p>
<p>Član 2 Protokola br. 4</p>	<p><i>Rotaru v. the Republic of Moldova</i>, br. 26764/12</p> <p>8. decembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda kretanja. Neizdavanje pasoša aplikantu.</p> <p>Slučaj se odnosio na odbijanje domaćih vlasti da aplikantu, u periodu od nekoliko godina, izdaju novi pasoš, iz razloga što nije izmirio dug prema banci.</p> <p>Nadležni organ odbio je izdati aplikantu pasoš, jer nije bio ispunjen zakonom predviđen uslov (izmirenje dugova). Mjera je poduzeta otprilike dvanaest godina nakon donošenja presude u kojoj je aplikantu naloženo da plati dug. Prema aplikantu nije bio pokrenut nikakav izvršni postupak pred sudskim izvršiteljem.</p> <p>Trajanje mjere zabrane dobijanja pasoša nije precizirano.</p>

		<p>- Odbijanje koje nalikuje automatskoj mjeri i čije je trajanje neodređeno.</p> <p>Da li je nacionalno zakonodavstvo, primijenjeno u ovom slučaju, aplikantu pružilo dovoljne proceduralne garancije za sprečavanje rizika od zloupotrebe ovlaštenja od strane vlasti. Vidi posebno paragraf 27 i dalje.</p> <p>Utvrđena povreda člana 2. Protokola br. 4 uz EK.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>M.M. v.Switzerland</i>, br. 59006/18</p> <p>8. decembar 2021.</p> <p>Section III</p>	<p>Protjerivanje stranca/ pravo na privatni život</p> <p>Aplikant je španjolski državljanin. Rođen je u Švicarskoj, neoženjen i bez djece, cijeli je život proveo ovoj zemlji. Do protjerivanja iz Švicarske posjedovao je dozvolu za naseljavanje. Deportovan je iz Švicarske u Španiju i zabranjen mu je ulazak u zemlju pet godina. Navedeni rok predstavljao je minimalnu mjeru predviđenu Krivičnim zakonom, nakon što je osuđen na uslovnu kaznu zatvora u trajanju od dvanaest mjeseci zbog nedoličnog napada na maloljetnicu i korištenja droga.</p> <p>- Protjerivanje imigranta koji je cijeli život proveo u zemlji iz koje je protjeran na osnovu posebnog režima koji se odnosi na seksualne prijestupnike. Uprkos nazivu relevantnog zakona koji je 2010. godine usvojen na referendumu, nije postojao automatski mehanizam za deportaciju lica, bez sudskog nadzora srazmjernosti mjere.</p> <p>Nadalje, tumačenje domaćeg zakona od strane Saveznog suda pokazalo je da se zakon u načelu primjenjuje u skladu s Konvencijom (vidi paragrafe 54, te paragrafe 10 do 14 i 19).</p> <p>Što se tiče aplikanta, on je rođen u državi iz koje je protjeran i u njoj je proveo cijeli život: da li su domaći sudovi iznijeli valjane razloge koji opravdavaju protjerivanje: vidi paragrafe 52 do 69 i tamo navedene kriterije, uključujući ozbiljnost i prirodu krivičnog djela, ličnu i porodičnu situaciju, te ponašanje počinioca.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8.</p>
<p>Član 10</p>	<p><i>Panioglu v. Romania</i>, br. 33794/14</p> <p>8. decembar 2021.</p> <p>Sekcija IV</p> <p>Napomena: podnesen je zahtjev da o predmetu</p>	<p>Sankcije određene sudiji zbog kršenja Kodeksa ponašanja sudija i tužilaca.</p> <p>Aplikantica je sudija Apelacionog suda.</p> <p>Napisala je članak koji se odnosi na profesionalnu karijeru predsjednika Kasacionog suda. Članak je objavljen u nacionalnim novinama i na novinskoj internet stranici, uz navođenje njenog imena i profesije.</p> <p>To se nije smatralo disciplinskim prekršajem, već kršenjem Kodeksa ponašanja sudija i tužilaca, jer je objavljivanje članka uticalo na moralni i profesionalni integritet kolege suca i prekoračilo je granice aplikantove dužnosti diskrecije.</p>

	<p>odlučuju Veliko Vijeće</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Da li je izricanje kazne primjenom kodeksa ponašanja za „izraženo mišljenje o moralnom i profesionalnom integritetu kolege“ bilo „predvidivo“ za aplikanticu koja obavlja sudijsku funkciju: vidi paragrafe 101-108. - Kakva je kritika prihvatljiva prema službeniku suda i, posebno, prema predsjedniku Kasacionog suda i obim prava na slobodu izražavanja sudija: paragrafi 113-119. - Posljedice donesene odluke na profesionalni život aplikantice i, posebno, postojanje određenog „ohlađujućeg efekta“ na njenu slobodu izražavanja, se nisu smatrale prekomjernim: paragrafi 120 -123. - Vidi također u takvom kontekstu obrazloženje Suda u vezi Vladinog prigovora da u ovom slučaju nisu postojale značajne posljedice za aplikanticu u smislu člana 35. stav 3. (b): paragrafi 72-76. <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 5 stav 1 (d)</p>	<p><i>D.K. v. Bulgaria</i>, br. 76336/16</p> <p>8. decembar 2021.</p> <p>Sekcija IV</p>	<p>Zakonitost smještaja maloljetnika u „kriznom centru za mlade“</p> <p>Aplikantica je, zbog svog maloljetničkog asocijalnog ponašanja, bila smještena dva dana u „kriznom centru za mlade“. Navedeni smještaj je određen radi sigurnosti aplikantice, dok je čekala na smještaj u vaspitno-obrazovnoj ustanovi (engl. <i>Podem correctional boarding school</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postojanje "lišenja slobode" u smislu člana 5: Da li je saglasnost koju su navodno dali aplikantica i njena majka bila od značaja u kontekstu pritvora maloljetnika?: Paragrafi 67-68. - Da li je dvodnevni smještaj maloljetnika u „kriznom centru za djecu“ u skladu sa članom 5 stav 1 (d): paragrafi 80-84. Pregled relevantne sudske prakse: vidi paragrafe 77 i 78. <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 4 Konvencije.</p>
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p><i>Kanevska v. Ukraine</i> (odluka), br. 73944/11</p> <p>17. novembar 2020. (pismeni otpravak 10. decembar 2020.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Imovinski spor između privatnih stranaka u vezi pitanja vlasništva nad stanom.</p> <p>Aplikant je bio <i>bona fide</i> kupac stana, koji je, međutim, nekoliko puta bio prodan bez znanja i volje prvobitnog vlasnika. Pokrenut je krivični postupak zbog prevare. Domaći sudovi su na kraju riješili predmet u korist prvobitnog vlasnika stana, a ne u korist aplikanta koji je u dobroj vjeri kupio stan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suprotstavljena prava prvobitnog vlasnika imovine i <i>bona fide</i> kupca takve imovine. <p>Vidi posebno relevantan domaći pravni okvir, obim pozitivne obaveze države, slobodu procjene i odgovornost prema članu 1. Protokola br. 1 u ovom konkretnom kontekstu, kao i postojeće pravne lijekove koji su aplikantu bili dostupni prema domaćem zakonu radi zaštite njegovih prava: paragrafi 45-51.</p>

		Nedopustiva aplikacija.
--	--	-------------------------

Sedmični pregled sudske prakse
14. – 18. decembar 2020. godine⁷

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Članovi 32 i 33</p>	<p><i>Slovenia v. Croatia</i> (odluka), br. 54155/16</p> <p>18. novembar 2020. (pisani otpravak 16. decembar 2020.)</p> <p>Veliko vijeće</p> <p>Dodatne informacije o predmetu dostupne su na web stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, i to ANALIZA odluke, te njen PREVOD.</p>	<p>Međudržavni spor.</p> <p>Slovenačka vlada pokrenula je, u skladu sa članom 33. Konvencije, međudržavni spor protiv hrvatske vlade. Pozvala se na navodna kršenja niza konvencijskih prava Ljubljanske banke, pravnog lica koje je slovenačka država nacionalizovala nakon proglašenja nezavisnosti od bivše Jugoslavije. Ova banka je trenutno pod nadzorom Fonda za sukcesiju, slovenačke vladine agencije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojašnjenje razlike između "nadležnosti" i "prihvatljivosti" u smislu člana 32. i 35. Konvencije. - Pojašnjenje da ugovorna strana ne može koristiti međudržavni postupak za zaštitu interesa pravnog lica koje samostalno ne bi imalo pravo podnijeti aplikaciju u skladu sa članom 34. Konvencije. - Vidi takođe sažetak relevantnih principa sudske prakse u vezi s tumačenjem Konvencije kao međunarodnog ugovora: paragraf 60 i dalje. - Sudska praksa o terminu „vladine organizacije“ za razliku od „nevladine organizacije“ u smislu člana 34: Vidi paragraf 61 i dalje. <p>Aplikacija odbačena zbog nenadležnosti Evropskog suda.</p>
<p>Član 1 Protokola br. 1</p> <p>Član 14</p>	<p><i>Béla Németh v. Hungary</i>, br. 73303/14</p> <p>17. decembar 2020.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Stupanje u posjed imovine koja je kupljena na aukciji.</p> <p>Aplikant je kupio određenu imovinu na aukciji. Određeni period nije mogao stupiti u njen posjed, jer je zbog finansijske krize bio uveden zakonski moratorij na deložacije. Državna / lokalna javna tijela bila su izuzeta iz moratorija. U konačnici, aplikant je morao čekati dvije godine prije nego što je mogao ostvariti svoja vlasnička prava.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prihvatljivost aplikacije: da li je aplikant imao „imovinu“ u ovoj specifičnoj situaciji? Pojam "legitimnog očekivanja" u kontekstu službene aukcije: paragraf 29. Mješanje u aplikantovo pravo je bilo ograničenog trajanja: paragrafi 40-54. - Član 14: Da li je situacija aplikanta „slična“ ekonomskim subjektima u potpunom vlasništvu države ili lokalnih opština: paragraf 70.

⁷ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

		<p>Nije utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p>
<p>Član 11</p>	<p><i>Croatian Golf Federation v. Croatia</i>, br. 66994/14</p> <p>17. decembar 2020.</p> <p>Odjel I</p> <p>Dodatne informacije o predmetu dostupne su na web stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, i to ANALIZA odluke.</p>	<p>Prestanak rada udruženja aplikanta, uprkos tome što je u stečajnom postupku odlučeno da treba nastaviti svoje aktivnosti.</p> <p>- Aplikant je udruženje koje je odlukom upravnih organa raspušteno zbog činjenice da je nad njim otvoren stečajni postupak, iako je u tom stečajnom postupku, zajedničkim dogovorom svih njegovih povjerilaca, odlučeno da se udruženje restrukturira u cilju njegovog očuvanja i nastavka njegovih aktivnosti.</p> <p>Plan restrukturiranja odobrio je stečajni sud i stečajni postupak je na kraju zatvoren, nakon čega je udruženje nastavilo s radom. Međutim, udruženje je raspušteno i brisano iz registra udruženja. Žalba na osnovu člana 11. : vidi paragrafe 90-102.</p> <p>- Slučaj se također odnosio na navodni nedostatak nepristrasnosti Ustavnog suda s obzirom na to da je jedna od trojice sudija tog suda koja je odlučivala o ustavnoj tužbi udruženja bila supruga predsjednika golf kluba protiv kojeg je udruženje pokrenulo izvršni postupak.</p> <p>Član 6 (građanskopravni aspekt): Nepristrasnost. Žalba na nedostatak nepristrasnosti pravosudnog organa posljednje instance u domaćem pravnom sistemu i pravilo o iscrpljivanju domaćih pravnih lijekova (član 35. stav 1): vidi paragrafe 110-121. Važnost dojma nepristrasnosti: paragrafi 129-132.</p> <p>Utvrđena povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Mile Novaković v. Croatia</i>, br. 73544/14</p> <p>17. decembar 2020.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na web stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, klikni OVDJE.</p>	<p>Otkaz nastavniku. Pravo na privatni život.</p> <p>Aplikant je radio kao srednjoškolski nastavnik u Istočnoj Slavoniji. Otpušten je zbog propusta da koristi standardni hrvatski jezik prilikom predavanja. Vlasti su zaključile da se od aplikanta nije moglo očekivati da nauči hrvatski jezik, s obzirom na to da je u relevantno vrijeme imao pedeset pet godina.</p> <p>Žalio se da je njegovo otpuštanje bilo samovoljno i da je diskriminisan na osnovu starosti i srpske nacionalnosti. Nakon njegove smrti, njegovi nasljednici nastavili su postupak pred Sudom u njegovo ime.</p> <p>- Član 34: Mogućnost supruge i djece aplikanta da, nakon njegove smrti, nastave sa aplikacijom umjesto: paragrafi 33-34.</p> <p>- Primjenjivost člana 8. prema principima izloženim u predmetu <i>Denisov protiv Ukrajine</i> [Veliko vijeće] (paragraf 115). Otkaz usko povezan s etničkim porijeklom i godinama. Vidi paragrafe 42-49. Vidi, posebno, paragraf 67. o obavezama poslodavca i nadležnih državnih vlasti prema članu 8. kada se pri donošenju odluke pozivaju na razloge kao što su starost ili nemogućnost zaposlenika da se prekvalifikuje.</p>

		Utvrđena povreda člana 8.
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p><i>Çiftçiler Joint Stock Company and Others v. Turkey</i> (odluka), br. 62323/09 i 64965/09</p> <p>24. novembar 2020. (pismeni otpravak 17. decembar 2020.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Eksproprijacija imovine. Prestanak korištenja imovine u javne svrhe.</p> <p>Slučaj se odnosio na situaciju kada se imovina, koja je zakonito eksproprijisana, (djelimično) više nije koristila u javnom interesu (nakon što se duži vremenski period koristila u javne svrhe).</p> <p>Uporedite sa prethodnim slučajevima, vidi paragrafe 73-76.</p> <p>Pojam "imovine" u ovom specifičnom kontekstu: vidi paragrafe 73-89.</p> <p>Da li član 1. Protokola br. 1 predviđa obavezu vraćanja imovine ili pruža naknadu bivšim vlasnicima, u situaciji kada se imovina koja je zakonito eksproprijisana više ne koristi u javne svrhe.</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>
<p>Član 6</p> <p>Član 8</p>	<p><i>Pişkin v. Turkey</i>, br. 33399/18</p> <p>15. decembar 2020.</p> <p>Odjel II</p> <p>Napomena: upućen zahtjev da predmet razmotri Veliko vijeće</p>	<p>Otkaz ugovora o radu iz razloga nacionalne sigurnosti. Sudsko preispitivanje odluke o otkazu.</p> <p>Lokalna razvojna agencija je zaposlila aplikanta na osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme. Otpušten je sa mjesta stručnjaka na osnovu pretpostavljene povezanosti s terorističkom organizacijom za koju su nacionalne vlasti smatrale da je podstakla pokušaj vojnog puča od 15. jula 2016. godine.</p> <p>Ugovor o radu aplikanta otkazan je na osnovu hitne zakonodavne uredbe donesene kako bi se obezbjedio pojednostavljeni postupak za trenutna otpuštanja (paragrafi 125-127).</p> <p>- Član 6. stav 1.: Primjenjivost člana 6. prema njegovom građanskom / krivičnom aspektu: paragrafi 94-109, posebno paragrafi 97-100, i zahtjevu za pravičnim suđenjem.</p> <p>Zakonodavnom uredbom nisu postavljena ograničenja za sudsko preispitivanje odluke o raskidu koju bi domaći sudovi proveli nakon raskida ugovora o radu dotičnih pojedinaca, uključujući i samog aplikanta. Pitanje da li je sudska revizija provedena u aplikantovom slučaju bila dovoljna: paragrafi 136-151.</p> <p>- Derogacija u hitnim slučajevima kako je predviđeno članom 15. Konvencije i princip pravičnog suđenja: paragrafi 152 i 153.</p> <p>Kada hitna zakonska uredba, poput one o kojoj je riječ u ovom slučaju, ne sadrži jasne ili eksplicitne odredbe koje isključuju mogućnost sudskog nadzora nad mjerama poduzetim za njezinu provedbu, ona se uvijek mora shvatiti da sudovi tužene države imaju mogućnost izvršiti dovoljan nadzor kako bi se izbjegla bilo kakva samovolja.</p>

		<p>- Član 8. (privatni život): Primjenjivost: Prag ozbiljnosti: Pregled sudske prakse o obavljanju profesionalnih aktivnosti i pravu na zaštitu ugleda (paragrafi 174-178) i primjena kriterija iz predmeta <i>Denisov protiv Ukrajine</i> [Veliko vijeće] (paragrafi 181-188).</p> <p>Zakonitost mješanja u pravo aplikanta: vidi posebno paragrafe 207-209 i neophodnost miješanja u demokratskom društvu: vidi paragraf 216 i dalje, i posebno, mjera uvedena iz razloga nacionalne sigurnosti mora imati zaštitne mjere protiv proizvoljnog postupanja: vidi paragrafe 223 i 229.</p> <p>Vidi takođe reference na Venecijansku komisiju i relevantni međunarodni materijal.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. i člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p><i>National Movement Ekoglasnost v. Bulgaria</i>, br. 31678/17</p> <p>15. decembar 2020.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Troškovi postupka. Pravilo da "gubitnik plaća".</p> <p>Aplikant je udruženje za zaštitu okoliša koje je na nacionalnom nivou vodilo postupak protiv nuklearne elektrane. U ponovljenom postupku, primjenom pravila da "gubitnik plaća", naloženo je aplikantu da nuklearnoj elektrani, kao strani koja je uspjela u sporu, isplati troškova postupka.</p> <p>Žali se da su ovi troškovi postupka/zastupanja strane koja je uspjela u sporu bili visoki.</p> <p>Sudska praksa o razlikovanju troškova povezanih sa sudskim sistemom kao takvim i troškova koje je imala strana koja je uspjela u sporu i koji dopijevaju prema pravilu „gubitnik plaća“: vidjeti paragrafe 69-71.</p> <p>- Široko polje slobodne procjena država u regulisanju pitanja podmirivanja troškova u sudskim postupcima i potreba da se pravila primjenjuju s dovoljnim uvažavanjem specifičnih okolnosti slučaja: paragraf 83.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 10</p>	<p><i>Sellami v. France</i>, br. 61470/15</p> <p>17. decembar 2020.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Otkrivanje podataka u fazi istrage od strane novinara.</p> <p>Protiv aplikanta je u krivičnom postupku donesena osuđujuća presuda, zbog korištenja informacija dobijenih povredom profesionalne tajne, a nakon objavljivanja fotorobota kojeg je izradila policija u vezi tekuće istrage.</p> <p>- Senzacionalistički način na koji je slika objavljena dizajniran je prvenstveno da zadovolji znatiželju javnosti; netačne informacije koje se distribuiraju, nužno dovode čitaoca u zabludu.</p>

		<p>Posebna zaštita koja se mora osigurati tajnosti sudske istrage, s obzirom na ono o čemu se radilo u krivičnom postupku.</p> <p>Novinar se svjesno umiješao u provođenje istrage, koja je bila u najdelikatnijoj fazi, naime, u identifikaciji i lišenju slobode osumnjičenog (paragrafi 47-65 i predmet <i>Bédat protiv Švicarske</i>, [Veliko vijeće]).</p> <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 2</p>	<p><i>Yukhymovych v. Ukraine</i>, br. 11464/12</p> <p>17. decembar 2020.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na život. Lišenje života tokom policijske akcije.</p> <p>Sin aplikanta ustrijeljen je kada ga je policija pokušala uhapsiti u kontekstu krivične istrage o iznudi. Preminuo je od povreda koje su nastale kao rezultat upotrebe smrtonosne sile od strane policije, tačnije kao rezultat dva pucnja iz vatrenog oružja.</p> <p>- Sud se suočio s bitno drugačijim iskazima o tome kako je aplikantov sin umro: aplikant je izjavio da je država odgovorna za smrt njegovog sina, jer okolnosti nisu opravdavale upotrebu vatrenog oružja.</p> <p>Vlada je tvrdila da je aplikantov sin umro kao rezultat oružanog sukoba koji se dogodio između njega i policije, nakon njegovog pokušaja da izbjegne hapšenje (paragrafi 82-85).</p> <p>- Planiranje i kontrola policijske akcije.</p> <p>Procjena upotrebe sile i posebno da li je vlada dokazala da je sila koju je koristila policija bila opravdana: paragrafi 74-86.</p> <p>Utvrđena povreda člana 2. u njegovom materijalnom i procesnom aspektu.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
21. – 23. decembar 2020. godine⁸

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6	<p><i>Gestur Jónsson and Ragnar Halldór Hall v. Iceland</i>, br. 68273/14</p> <p>22. decembar 2020.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Angažovanje advokata za postupanje po službenoj dužnosti u krivičnom postupku. Zahtjev za opoziv angažmana.</p> <p>Aplikanti su dva advokata koji su zatražili da se opozove njihovo imenovanje za braniocima u jednom krivičnom predmetu.</p> <p>Uprkos činjenici da je sud odbio njihov zahtjev, aplikanti se nisu pojavili na ročištu na kojem je optuženog branio novi advokat.</p> <p>Sud je potom kaznio oba aplikanta u odsustvu sa po 6.200 EUR zbog nepoštovanja suda i zbog izazivanja nepotrebnih odlaganja postupka. Oni su se neuspješno žalili Vrhovnom sudu.</p> <p>- Član 6. stav 1 (krivičnopravni aspekt) i član 7: Pitanja prihvatljivosti aplikacije. Preispitivanje kriterija iz predmeta <i>Engel i drugi protiv Holandije</i> kako bi se utvrdilo mogu li se postupci za nepoštovanje suda ili postupci koji se tiču povrede dužnosti pravnih profesionalaca smatrati "krivičnim".</p> <p>Pojašnjenje trećeg kriterija iz predmeta <i>Engel i drugi</i> (priroda i stepen ozbiljnosti sankcije koja je mogla biti izrečena aplikantima). Vidi paragrafe 75-98.</p> <p>- Evropski sud je utvrdio da članovi 6. i 7. Konvencije nisu primjenjivi u ovom slučaju, budući da se sporni postupak nije odnosio na „krivičnu optužbu“ u smislu člana 6., te da se osporene novčane kazne ne mogu smatrati "kaznom" u smislu značenja člana 7. Konvencije. Vidi paragrafe 112-113.</p> <p>Aplikacija je proglašena nedopuštenom.</p>
<p>Član 5</p> <p>Član 10</p> <p>Član 18</p> <p>Član 34</p>	<p><i>Selahattin Demirtaş v. Turkey (br. 2)</i>, br. 14305/17</p> <p>22. decembar 2020.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Ukidanje parlamentarnog imuniteta. Određivanje i produženje pritvora.</p> <p>Aplikant je bio izabrani zastupnik i jedan od kopredsjedavajućih Narodne demokratske stranke (HDP), ljevičarske prokurdske političke stranke.</p> <p>2016. godine usvojen je amandman na Ustav Turske kojim se ukida parlamentarni imunitet u svim slučajevima kada su zahtjevi za ukidanje imuniteta upućeni Narodnoj skupštini prije datuma usvajanja amandmana.</p>

⁸ Informacije ne obavezuju Sud. Više informacija o određenim predmetima možete naći na slijedećem [linku](#).

<p>Član 35</p> <p>Član 46</p> <p>Član 3 Protokola br. 1</p>		<p>Ova reforma nastala je kao odgovor na sukobe u Siriji između Daiša i snaga povezanih s Radničkom partijom Kurdistan (PKK), kao i na ozbiljno nasilje u Turskoj 2014. i 2015. godine nakon što su propali pregovori usmjereni na rješavanje "kurdskog pitanja".</p> <p>Aplikant, aktivan po ovim pitanjima u svojim govorima i izjavama, bio je jedan od 154 poslanika pogođenih ustavnim amandmanima. Uhapšen je zbog sumnje da je bio član oružane terorističke organizacije i zbog podstrekavanja drugih na vršenje krivičnih djela. U sklopu dodatne krivične istrage koja se odnosi na gore pomenuto nasilje, aplikant se nalazi u pritvoru čekajući suđenje.</p> <p>- Član 35. stav 2. (b): Prvo ispitivanje Suda - od odluke Komisije u predmetu <i>Lukanov v. Bulgaria</i>, br. 21915/93, 12. januar 1995. – o pitanju da li se žalba Odboru za ljudska prava parlamentaraca Interparlamentarne unije („Odbor IPU-a“) može smatrati „obraćanje drugoj međunarodnoj instanci radi istrage ili rješavanja“: kriteriji za utvrđivanje da li je postupak pred datim međunarodnim tijelom sličan mehanizmu Konvencije: paragrafi 179-190.</p> <p>- Član 34 (status žrtve aplikanta) i član 35. stav 1. (iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova) za predstavku prema članu 5. (lišavanje slobode): vidi paragrafe 205-223.</p> <p>- Član 10: Sloboda izražavanja članova parlamenta (MP) (paragrafi 242-245). Kompatibilnost ustavnih amandmana sa zahtjevom predvidivosti člana 10. stav 2. Pregled sudske prakse o izrazu „propisano zakonom“: paragrafi 249 i dalje.</p> <p>- Član 3. Protokola br. 1: (paragrafi 382-398) Prvo ispitivanje žalbe o učincima koje pritvor određen u fazi istrage ima na zastupnike i izvršavanje njihovih parlamentarnih dužnosti: obim procesne obaveze domaćih sudova pri određivanju i / ili produženju istražnog pritvora zastupniku i, ako je takav pritvor povezan s političkim govorom zastupnika, kakav uticaj ima utvrđenje kršenja člana 10. (vidi također član 5. stav 1.) na ispitivanje pritužbe na osnovu člana 3 Protokola br. 1 – pravo na slobodne izbore (paragrafi 392 i dalje).</p> <p>- Član 5. stav 1 i član 5. stav 3: paragrafi 290 i dalje. Situacija kada je osuđenoj osobi određen ili produžen istražni pritvor u drugom krivičnom postupku: paragrafi 290-297. Navodni nedostatak osnovane sumnje da je aplikant počinio krivično djelo: paragrafi 311-321 (član 5. stav 1.) i paragrafi 354-355 (član 5. stav 3.). Ocjena brzine razmatranja aplikacije na domaćem nivou, prema članu 5. stav 4. - 13 mjeseci pred Ustavnim sudom, uzimajući u obzir složenost slučaja i izuzetno opterećenje Ustavnog suda nakon proglašenja vanrednog stanja: paragraf 369.</p> <p>- Granice korištenja ograničenja prava iz člana 18., u vezi sa članom 5., kada su u pitanju zastupnici u parlamentu: paragrafi 421-438.</p>
---	--	---

		<p>- Član 46: Izvršenje presude (paragrafi 440-442): Neophodne mjere za osiguranje hitnog puštanja aplikanta na slobodu.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5., člana 10., člana 18. u vezi sa članom 5. Konvencije, te člana 3. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 10</p>	<p><i>Schweizerische Radio- und Fernsehgesellschaft and publisuisse SA v. Switzerland</i>, br. 41723/14</p> <p>22. decembar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda izražavanja. Mediji. Emitovanje reklama.</p> <p>Prvi aplikant je državna javna televizijska i radio stanica, a drugi aplikant je kompanija čija je poslovna djelatnost bila prodaja reklama sve dok 2016. godine njezine aktivnosti nije preuzela druga firma.</p> <p>Iako su u početku odbili emitirati reklamu za koju su smatrali da bi naštetila njihovoj reputaciji, to su bili dužni učiniti prema presudi Saveznog vrhovnog suda.</p> <p>- Član 34: <i>Locus standi</i> u odnosu na aplikaciju koju je podnio drugi aplikant koji je prestao s radom nakon što je podnio predstavku pred ESLJP-om, te pojam "nevladine organizacije" u odnosu na drugog aplikanta (vidi <i>Radio France and Others v. France</i> (odluka)): paragrafi 43 i 48.</p> <p>Član 10. (sloboda medija): Oglas koji se ne odnosi na redovan komercijalni kontekst i odnosi se na raspravu od općeg interesa (zaštita životinja). Nacionalni javni i televizijski servis morao je prihvatiti kritička mišljenja i osigurati im emitovanje na svojim kanalima. Vidi posebno paragrafe 83-91.</p> <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p><i>Usmanov v. Russia</i>, br. 43936/18</p> <p>22. decembar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Prestanak državljanstva.</p> <p>Pravo na privatni život. Aplikant, koji je rođen u Tadžikistanu, dobio je rusko državljanstvo, ali je ono opozvano (s njegovim pasošima) deset godina kasnije kada su vlasti otkrile da je u svojoj prvobitnoj prijavi izostavio imena braće i sestara. Kao rezultat, aplikant je ostao bez valjanih ličnih dokumenata.</p> <p>Izrečena je i tridesetpetogodišnja zabrana ulaska u Rusiju. Konstatovano je da je predstavljao prijetnju nacionalnoj sigurnosti i javnom poretku. Nakon toga je donesena odluka o protjerivanju aplikanta iz zemlje.</p> <p>- Oduzimanje državljanstva: pregled sudske prakse, postojanje različitih pristupa pri ispitivanju pitanja i primjenjivi kriteriji, vidi paragrafe 53-58: Ispitivanje posljedica koje su nastale za aplikanta i utvrđivanje da li su mjere koje su bile određene prema aplikantu bile proizvoljne (paragrafi 59-71).</p> <p>- Protjerivanje aplikanta s ruske teritorije: aplikant je živio u Rusiji već duže vrijeme u domaćinstvu s ruskim državljaninom, s kojim je imao četvero djece, od kojih je dvoje rođeno u Rusiji. Tokom svog</p>

		<p>boravka u Rusiji aplikant nije počinio nijedno krivično delo. Vidi posebno paragrafe 76-78 o odlukama domaćih sudova.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
--	--	---

